

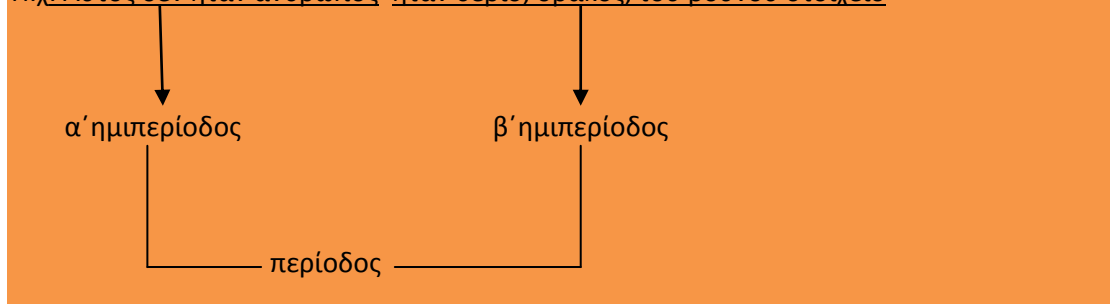
Παρατακτική σύνδεση – Ασύνδετο σχήμα

Περίοδος λέγεται το κομμάτι του γραπτού λόγου που αρχίζει από τελεία, ή ερωτηματικό, ή θαυμαστικό και τελειώνει σε τελεία, ή ερωτηματικό, ή θαυμαστικό.

Μια περίοδος μπορεί να χωρίζεται σε μικρότερα κομμάτια με πάνω τελεία. Τα κομμάτια που δημιουργούνται λέγονται ημιπερίοδοι.

Ημιπερίοδος λέγεται το κομμάτι του γραπτού λόγου που αρχίζει από τελεία και τελειώνει σε πάνω τελεία ή από πάνω τελεία σε πάνω τελεία ή από πάνω τελεία σε τελεία.

Π.χ. Αυτός δεν ήταν άνθρωπος ήταν θεριό, δράκος, του βουνού στοιχειό

Μια περίοδος ή μια ημιπερίοδος μπορεί να αποτελείται από μία ή από περισσότερες προτάσεις.

Κάθε πρόταση έχει ένα μόνο ρήμα. Όσα ρήματα τόσες προτάσεις σε μια περίοδο.

Π.χ. Ο Πέτρος έκοψε την κορδέλα, την τράβηξε μαζί του, την έσυρε πίσω του, χωρίς να ανακόψει καθόλου το ρυθμό του.

Στην παραπάνω περίοδο πόσες προτάσεις έχουμε;

Πρόσεξε! Υπάρχουν προτάσεις που το ρήμα της πρότασης μπορεί να λείπει, γιατί εύκολα εννοείται, π.χ.

- 1). Ο Κίσαβος ρίχνει βροχή κι ο Όλυμπος το χιόνι
- 2). Σε περιπτώσεις διαλόγου:
-Τι κάνεις;
-Καλά.

Προτάσεις κύριες και δευτερεύουσες

Κύρια ή ανεξάρτητη λέγεται η πρόταση που δεν εξαρτάται από καμιά άλλη.

Δευτερεύουσα ή εξαρτημένη λέγεται η πρόταση που εξαρτάται από μια άλλη και συμπληρώνει το νόημά της.

Μπορείς να βρεις τι είδους προτάσεις είναι οι παρακάτω;

- 1). Κοιμάμαι
- 2). Βλέπω τηλεόραση
- 3). Ο Χαριστέας έβαλε γκολ.
- 4). Θέλω να δω τηλεόραση.

5). Μαμά, βάλε μου να φάω, γιατί πεινάω σαν λύκος.
 Βρήκες ποιες προτάσεις από τις παραπάνω είναι δευτερεύουσες;
 Αφού τις παρατηρήσεις πες πως ξεκινούν.....

Σύνδεσμοι

	είδη	σύνδεσμοι
Παρατακτικοί Σύνδεσμοι	Συμπλεκτικοί Διαχωριστικοί Αντιθετικοί Συμπερασματικοί Επεξηγηματικός	Και (κι), ούτε, μήτε, ουδέ, μηδέ Ή, είτε Μα, αλλά, παρά, όμως, ωστόσο, μόνο, ενώ, Αν και, μολονότι* Λοιπόν, ώστε, άρα, επομένως, που Δηλαδή
Υποτακτικοί Σύνδεσμοι	Ειδικοί Χρονικοί Αιτιολογικοί Υποθετικοί Τελικοί Αποτελεσματικοί Διστακτικοί συγκριτικός	Πως, που, ότι Όταν, σαν, ενώ, καθώς, αφού, αφότου, πριν (πριν να), μόλις, προτού, ώσπου, ωσότου, όσο που, όποτε Γιατί, επειδή, αφού Αν, σαν, άμα Να, για να Όστε (να), που Μη(ν), μήπως παρά

*οι σύνδεσμοι αυτοί χρησιμοποιούνται για την υποτακτική σύνδεση.

Σύνδεση των προτάσεων

Παρατακτικά – υποτακτικά – ασύνδετα

Χωρίς συνδέσμους

Ασύνδετο

Με συνδέσμους

Παρατακτική
Σύνδεση

(με παρατακτικούς συνδέσμους)

Υποτακτική
σύνδεση

(με υποτακτικούς συνδέσμους)

Παρατακτικά συνδέονται μεταξύ τους όμοιες – ισότιμες προτάσεις (κύριες με κύριες ή δευτερεύουσες με δευτερεύουσες). Για τη σύνδεση χρησιμοποιούμε παρατακτικούς συνδέσμους.

Στα παρακάτω παραδείγματα να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις:

- 1). Η Ελένη περπάτησε πολύ και κουράστηκε αλλά δε σταμάτησε το περπάτημα.
- 2). Θέλω να φάω και να πιω.
- 3). Θα μείνεις ή θα φύγεις;

Υποτακτικά συνδέονται μεταξύ τους κύρια με δευτερεύουσα ή δευτερεύουσα με μια άλλη δευτερεύουσα άλλου είδους.

Κάνε στις παρακάτω προτάσεις ό, τι έκανες στην προηγούμενη άσκηση

1). Θέλω να φάω.

2). Θέλω να φάω, γιατί πεινάω.

Ερώτημα: Πώς θα διακρίνουμε αν έχουμε παρατακτική ή υποτακτική σύνδεση, αφού μπορούν να συνδέονται δευτερεύουσες με δευτερεύουσες;

Απάντηση: 1^ο μαθαίνουμε καλά τους συνδέσμους

2^ο στην παρατακτική σύνδεση οι προτάσεις έχουν την ίδια αξία, την ίδια λειτουργία στο λόγο, π.χ.

Θέλω να φάω και να πιω.

Κ Δ Δ

Θέλω να φάω και να πιω (και οι δύο είναι A στην Κ)

ΑΣύνδετο σχήμα: Πολλές φορές οι προτάσεις τοποθετούνται απλώς η μία δίπλα στην άλλη, δεν τις συνδέει κανένας σύνδεσμος, αλλά χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα, π.χ.

Το πρωί σηκώθηκα, πλύθηκα, έφαγα, πήρα την τσάντα μου και έφυγα.

Ασκήσεις

Κείμενο: Χαριστέας: Δεν μπορώ να φανταστώ την Εθνική χωρίς το Ρεχάγκελ (συνέντευξη)

Ο Άγγελος Χαριστέας- σε συνέντευξή του στο FIFAworldcup. Com- αναφέρθηκε στην παρουσία της Εθνικής στο κύπελλο Συνομοσπονδιών, στην πίεση που αισθάνονται οι διεθνείς, στις προκλήσεις που έχουν μπροστά τους. Ξεκαθάρισε, όμως, ότι δεν μπορεί να φαντασθεί το ελληνικό αντιπροσωπευτικό συγκρότημα χωρίς τον Ότο Ρεχάγκελ.

«Περνάμε μια δύσκολη περίοδο και δεν έχουμε καταφέρει να εφαρμόσουμε τη συνήθη επιθετική τακτική μας. Πριν από το κύπελλο Συνομοσπονδιών δώσαμε δύο πολύ δύσκολους αγώνες, με την Τουρκία και την Ουκρανία, και δεν ήρθαμε στη Γερμανία σε καλή φόρμα.

Στο πρώτο κιόλας παιχνίδι έπρεπε να αντιμετωπίσουμε τη Βραζιλία, που ήταν πολύ δύσκολο. Χάσαμε 3-0 και ύστερα δεν είχαμε καλή απόδοση και στον αγώνα με την Ιαπωνία», είπε ο Άγγελος Χαριστέας, δηλώνοντας παράλληλα ότι «αν η ομάδα νικά, είναι όλοι ήρωες. Αν χάσεις, υπάρχουν σφοδρές αντιδράσεις στον τύπο. Για να είμαι ειλικρινής, δεν με ενδιαφέρει τι γράφεται και λέγεται. Πρέπει πάντα να θυμόμαστε ότι η ελληνική ομάδα ξεκίνησε σχεδόν από το μηδέν, για να φτάσει στην κατάκτηση του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος».

Ο χρυσός σκόρερ του Euro σχολίασε τις πιθανότητες πρόκρισης της Εθνικής στην τελική φάση του Μουντιάλ, εκφράζοντας την αισιοδοξία του: «Δεν είναι εύκολο αλλά είναι εφικτό. Η Τουρκία έχει επίσης δύσκολους αγώνες μπροστά της. Μπορούμε να τα καταφέρουμε».

Τέλος, ο Χαριστέας αναφέρθηκε στην ελληνική πραγματικότητα: «Ύστερα από μια μεγάλη επιτυχία δεν μπορεί να περιμένεις ότι όλα θα γίνουν καλύτερα ως διά μαγείας. Η νοοτροπία και η οργάνωση, για παράδειγμα, δεν αλλάζουν σε μία μόλις περίοδο. Αυτά είναι μόνιμα προβλήματα του ελληνικού ποδοσφαίρου.

Οι σύλλογοι αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα και δεν έχει γίνει καλή εκμετάλλευση στον τομέα του μάρκετινγκ. Επίσης, υπάρχει πρόβλημα στην οργάνωση. Έχουμε ακόμη δρόμο μπροστά μας. Ελπίζω ότι σε δέκα χρόνια το ελληνικό ποδόσφαιρο θα λειτουργεί όπως στη Γερμανία».

1^η ερώτηση: «Περνάμε μια δύσκολη περίοδο... σε καλή φόρμα». Χώρισε το απόσπασμα σε περιόδους. Χώρισε τις περιόδους σε προτάσεις. Βρες το είδος των προτάσεων. Υπογράμμισε τους συνδέσμους. Πώς συνδέονται οι προτάσεις μεταξύ τους;

2^η ερώτηση: « Ο Άγγελος Χαριστέας- σε συνέντευξή ... που έχουν μπροστά τους». Εντόπισε το ασύνδετο σχήμα που υπάρχει στην περίοδο. Ποιοι όροι συνδέονται μεταξύ τους; Ποιο σημείο στίξης χρησιμοποιείται;

3^η ερώτηση: «Πρέπει πάντα να θυμόμαστε ότι η ελληνική ομάδα ξεκίνησε σχεδόν από το μηδέν, για να φτάσει στην κατάκτηση του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος». Χώρισε την περίοδο σε προτάσεις. Υπογράμμισε τους συνδέσμους.